Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost
NC MNK NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE
ÚZIS ČR
UNIVERZITA KARLOVA

Aktivity na podporu implementace MKF v ČR

MUDr. Bc. Petra Sládková, Ph.D.,
Ing. Jakub Hrkal
a kolektiv spolupracovníků ÚZIS ČR a Univerzity Karlovy

Seminář Výstupy projektu NCMNK
KlasifiKon, 9. listopadu 2021
Akce je pořádána v rámci projektu NCMNK - Národní centrum pro medicínské nomenklatury a klasifikace, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016089.

Obsah prezentace

- Hlavní aktivity v oblasti Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF) za poslední rok
  - Aktualizace českého překladu MKF
  - Překlady: online kurz o MKF a MKN-11, část V
  - Příprava WHODAS 2.0 e-learningu
  - Studie WHODAS-GERI
  - Vývoj elektronických nástrojů
- Přehled nástrojů a zdrojů v češtině

Aktualizace českého překladu MKF

- Zahrnovala:
  - zapracování oficiálních revizí WHO za roky 2011 až 2018
  - provedení celkové revize původního českého překladu
- Klasifikace vydána v prosinci 2020
- Forma: kniha v PDF a elektronická klasifikace
- https://www.uzis.cz/mkf#publikace
- *Článek o aktualizaci překladu MKF (před vydáním)*

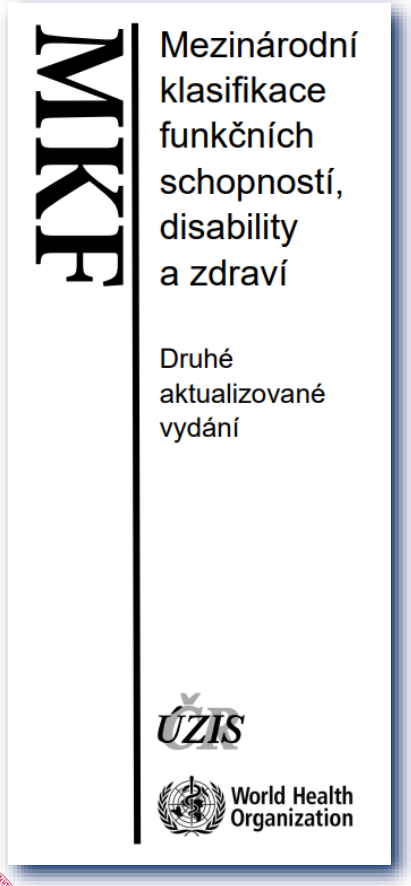

Překlad online kurzu o MKF

- Překlad oficiálního e-learningového kurzu WHO k MKF (https://www.icf-elearning.com/)
- Struktura kurzu:
  - 1: Potřeba MKF
  - 2: Cíle MKF
  - 3: Použití MKF
  - 4: Model MKF
  - 5: Struktura a kódy
  - 6: Kvalifikátory MKF
  - 7: WHO-FIC

DANISH (DANSK)		JAPANESE (日本語)	(in progress)
DUTCH (NEDERLANDS)	(in progress)	KOREAN (한국어)	(in progress)
ENGLISH		PORTUGUESE (BRAZIL) - PORTUGUÊS (BRASIL)	(in progress)
FINNISH (SUOMI)		PORTUGUESE (PORTUGAL) - PORTUGUÊS (PORTUGAL)	(in progress)
FRENCH (FRANÇAIS)		RUSSIAN (РУССКИЙ)	(in progress)
GERMAN (DEUTSCH)	(in progress)	SPANISH (ESPAÑOL)	(in progress)
ITALIAN (ITALIANO)	(in progress)	SWEDISH (SVENSKA)	(in progress)

Překlad MKN-11, část V

- Smyslem zařazení části V do MKN-11 je umožnit popis funkčních schopností souvisejících se zdravotními problémy klasifikovanými v MKN
- V - Doplňková část pro posuzování funkčních schopností:
  - WHODAS 2.0, verze s 36 otázkami
  - Modelové šetření o disabilitě (krátká verze)
  - Obecné domény funkčních schopností

WHODAS 2.0 e-learning

- Příprava e-learningového kurzu k WHODAS 2.0:
  - Náplň kurzu:
    - Co je WHODAS 2.0
    - Kde lze dotazník WHODAS 2.0 využít
    - Jak vyplnit dotazník WHODAS 2.0
    - Jak vyhodnotit získané údaje
  - Technická platforma: Moodle
- Související aktivity:
  - Revize českého překladu dotazníku WHODAS 2.0
  - Překlad metodiky k otázkám dotazníku

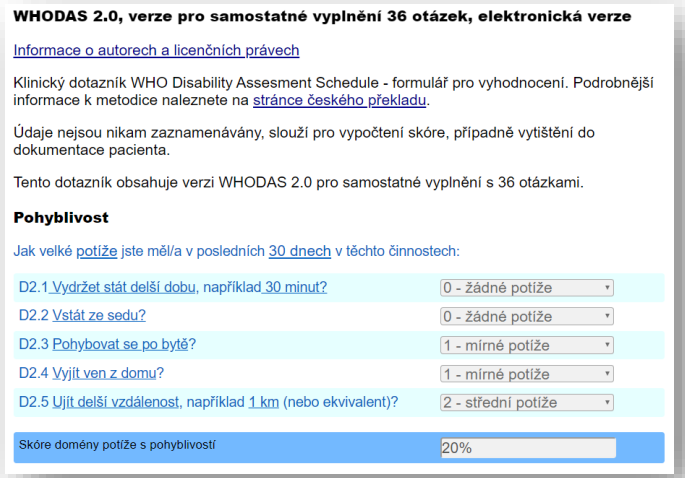

WHODAS 2.0, verze pro samostatné vyplnění 36 otázek, elektronická verze

Informace o autorech a licenčních právech

Klinický dotazník WHO Disability Assesment Schedule - formulář pro vyhodnocení. Podrobnější informace k metodice naleznete na stránce českého překladu.

Údaje nejsou nikam zaznamenávány, slouží pro vypočtení skóre, případně vytištění do dokumentace pacienta.

Tento dotazník obsahuje verzi WHODAS 2.0 pro samostatné vyplnění s 36 otázkami.

Pohyblivost

Jak velké potíže jste měl/a v posledních 30 dnech v těchto činnostech:

D2.1 Vydržet stát delší dobu, například 30 minut?	0 - žádné potíže
D2.2 Vstát ze sedu?	0 - žádné potíže
D2.3 Pohybovat se po bytě?	1 - mírné potíže
D2.4 Vyjít ven z domu?	1 - mírné potíže
D2.5 Ujít delší vzdálenost, například 1 km (nebo ekvivalent)?	2 - střední potíže
Skóre domény potíže s pohyblivostí	20%

Studie WHODAS-GERI

- **Charakteristika pilotní studie**:
  - ověřit využitelnost mezinárodního nástroje WHODAS 2.0 u ambulantních geriatrických pacientů
  - provedena ve spolupráci ÚZIS ČR a České gerontologické a geriatrické společnosti ČLS JEP
- **Pacienti a metody**:
  - prospektivní hodnocení 104 pacientů geriatrických ambulancí v 9 centrech
  - posouzení míry disability s využitím WHODAS 2.0 (36 otázek)
  - posouzení soběstačnosti testy ADL, IADL, posouzení kognice testem MMSE
  - doplňující dotazníkové šetření u vyšetřujících geriatrů (využitelnost WHODAS v geriatrii)

- **Výsledky**:
  - Rozsah a závažnost celkové disability i 6 domén vycházejících z dotazníku WHODAS 2.0 dobře koreluje s celkovým skóre funkčních testů rutinně používaných v rámci komplexního geriatrického hodnocení
  - V některých oblastech je doplňují i o údaje běžně nedostupné (vztahy s lidmi, participace na společenských aktivitách)
  - Zjištěná omezení použití tohoto dotazníku: náročnost vyplnění pro mnohé geriatrické pacienty, nízká specifičnost v některých oblastech a nemožnost jeho využití pro potřeby posudkové služby.
- **Závěry**:
  - WHODAS 2.0 je validním nástrojem pro posouzení míry disability u ambulantních geriatrických pacientů
  - Využití dotazníku: pokud není prováděno komplexní geriatrické zhodnocení funkčního stavu, u vybraných specifických skupin geriatrických pacientů s chronickými stavy, pro zachycení širší oblasti kvality jejich života
  - Doporučení: provedení rozsáhlejších populačních studií a využití získaných znalostí pro tvorbu preventivních programů k omezení míry závislosti u seniorské populace.

Článek: Hodnocení disability s využitím nástroje WHODAS 2.0 u geriatrických pacientů. Pilotní studie WHODAS-GERI. Geriatrie a Gerontologie. 2021, 10(1), 3–11. ISSN 1805–4684.
(https://www.prolekare.cz/casopisy/geriatrie-gerontologie/2021-1-20/hodnoceni-disability-s-vyuzitim-nastroje-whodas-2-0-u-geriatrickych-pacientu-pilotni-studie-whodas-geri-126690)

Vývoj elektronických nástrojů na podporu implementace MKF

- National Institute of Health Stroke Scale (NIHSS):
  - NHISS je standardizované neurologické vyšetření sloužící k popsání deficitu u pacientů s iktem
  - Připravena česká elektronická verze - NHISS kalkulátor - na základě existujícího překladu (https://www.uzis.cz/nihss_kalkulator/)
  - Příprava metodiky pro zakomponování kódů NIHSS do MKN 10

- Příprava podkladové dokumentace k vývoji webového prohlížeče pro MKF
- Příprava podkladové dokumentace k vývoji nástroje pro tvorbu personalizovaného dotazníku podle MKF

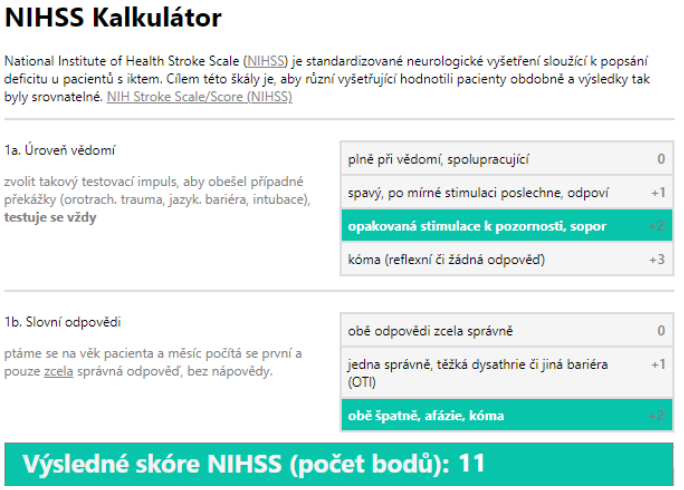

NIHSS Kalkulátor

National Institute of Health Stroke Scale (NIHSS) je standardizované neurologické vyšetření sloužící k popsání deficitu u pacientů s iktem. Cílem této škály je, aby různí vyšetřující hodnotili pacienty obdobně a výsledky tak byly srovnatelné. NIH Stroke Scale/Score (NIHSS)

1a. Úroveň vědomí zvolit takový testovací impuls, aby obešel případné překážky (orotrach. trauma, jazyk. bariéra, intubace), **testuje se vždy**	plně při vědomí, spolupracující	0
	spavý, po mírné stimulaci poslechne, odpoví	+1
	opakovaná stimulace k pozornosti, sopor	+2
	kóma (reflexní či žádná odpověď)	+3
1b. Slovní odpovědi ptáme se na věk pacienta a měsíc počítá se první a pouze zcela správná odpověď, bez nápovědy.	obě odpovědi zcela správně	0
	jedna správně, těžká dysathrie či jiná bariéra (OTI)	+1
	obě špatně, afázie, kóma	+2

Výsledné skóre NIHSS (počet bodů): 11

Přehled nástrojů a zdrojů v češtině

- **MKF** (https://www.uzis.cz/mkf)
  - Česká verze MKF (různé elektronické formáty)
  - České verze nástrojů: Klinický formulář (checklist) a Základní sady (core sets)
  - Vzdělávací a výukové materiály: prezentace a záznamy odborných přednášek, odkazy na zahraniční výukové zdroje

- **WHODAS 2.0** (https://www.uzis.cz/whodas)
  - České překlady verze pro odborného testujícího a k samovyplnění ve formátu PDF
  - Online dotazník v češtině (pro odborného testujícího a k samovyplnění pacientem)
  - Skórovací šablony ve formátu XLS
  - Metodika: Manuál k českému překladu, informační video k použití dotazníku
  - Další materiály: prezentace a záznamy odborných přednášek

- **Ostatní oborové klasifikace a škály**
  (https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--klasifikace--ostatni-oborove-klasifikace-a-skaly)
  - Barthelové test
  - National Institute of Health Stroke Scale (NIHSS) – NIHSS kalkulátor

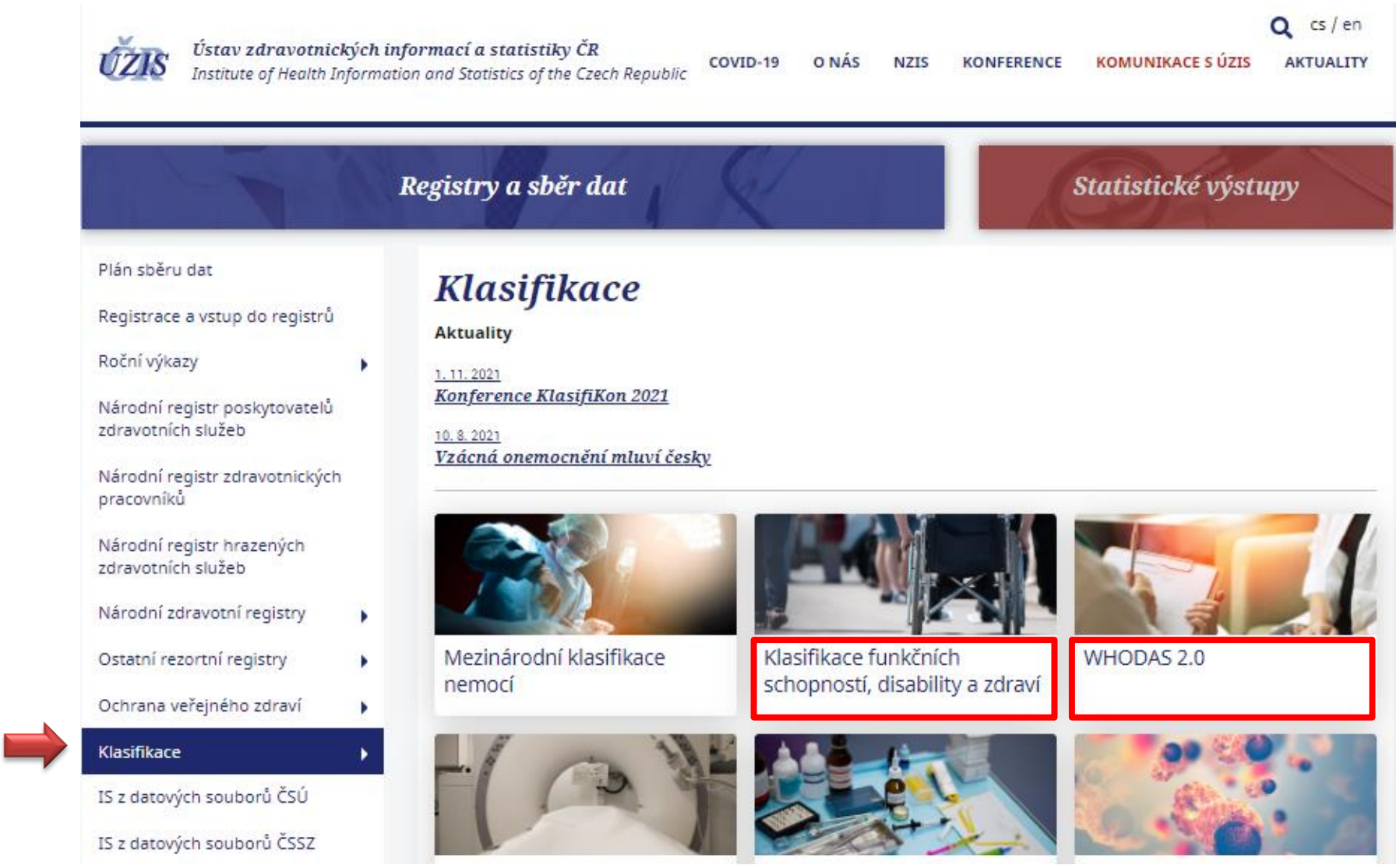

DĚKUJEME ZA POZORNOST

mkf@uzis.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE

ÚZIS

UNIVERZITA KARLOVA